

STYRINGSGRUPPEMØTE

Landstrømsforum – elektrifisering av skipsfarten

Sted og tid:

NEK, TEAMS webmøte

20. november 2020, kl 9:30 – 11:30

Medlemmer:

Innkalt til styringsgruppemøte		Rolle	Til stede
DSB	Jon Eirik Holst	Medlem	Mf
Elektroforeningen	Per Øyvind Voie	Medlem	X
Energi Norge	Per Arne Vada	Medlem	Mf
Enova	Reidun Svarva	Medlem	X
Reenergy	Ole Svendgård	Medlem	X
Kystrederiene	Kenneth Erdal	Medlem	X
Kystverket	Einar Bjørshol	Medlem	X
NEK	Leif Aanensen	Styringsgruppeleder	X
NEK	Arild Røed	Forumsleder/sekretær	X
Nelfo	Jon Steinar Sjøvik Hanstad	Medlem	X
Norske Havner	Arnt-Einar Litsheim	Medlem	X
Norsk Industri	Stein-Iver Koi	Medlem	Mf
NVE	Christer Heen Skotland	Medlem	Mf
Sjøfartsdirektoratet	Svein Helge Juell	Medlem	X
Statens Vegvesen	Anita Bjørklund	Medlem	X

X = Til stede

MF = Meldt forfall

Sekretær: Arild Røed

Dagsorden:

- 1) Åpning
- 2) Godkjenning av referat fra forrige møte 2020-10-16 (Vedlegg A)
- 3) Direktiv/forordning og forskrift for alternative drivstoff
- 4) Nytt om internasjonalt arbeid
 - Car-Carriers
 - IEC/IEEE 80005-3
 - IEC TC 18 sitt hovedmøte (plenary). Landstrøm og batterier på agendaen.
- 5) Status prosjekt
 - Veileder for nærskipfarten
 - Fergerederiene – v/Arild Røed
- 6) Forums-webinar 24 november
 - Kort kommentarrunde til programmet
- 7) Nytt webinar med teknisk innhold (xx desember)
- 8) Eventuelt
 - Grønn plattform
- 9) Møteplan

1 Åpning

Leif Aanensen åpnet møtet og ønsket velkommen.

2 Godkjenning av referat fra forrige møte 2020-10-16 (Vedlegg A)

Referatet fra 2020-10-16 ble gjennomgått og godkjent. Referatet blir gjort tilgjengelig på NEKs forumsider.

3 Direktiv/forordning og forskrift for alternative drivstoff

Utviklingen rundt direktivet for Alternativt Fuel Infrastructure (**AFI**) og implementeringen av dette i Norge ble diskutert. Følgende momenter ble notert:

Direktiv/forordning:

- a) Det gjeldende direktivet er fra 2014, men ble først i 2018 innlemmet i EØS. En høring ble gjennomført i 2019 i forbindelse med Norsk implementering. I juni 2020 kom Lov om infrastruktur for alternativt drivstoff, og i disse dager mottar departementet innspill til forskriften. Imidlertid er det planer om en ny paragraf i Havn og farevannsloven om å hjemle krav til infrastruktur i havner.
- b) På land er det er begrepet «offentlig tilgjengelig» allerede innarbeidet og vil sannsynligvis ble benyttet i ny forskrift, men for havnene foreslås det å ikke benytte dette begrepet.
- c) Det foreslås også å utelate omtale av innenlands vannveier i den norske forskriften, selv om dette er omtalt av direktivet. Dette gjelder i hovedsak de svært viktige kanalene i Europa, men som i Norge ikke kan sammenlignes.
- d) Styringsgruppen registrerer at det har vært vanskelig å vurdere hvordan man skal referer til standarder når man er kjent med at det ikke eksisterer standarder for alle formål. Det foreslås at man skal peke på standardenes virkeområde.
- e) Det foreslås også å unnta innenlands ferjetrafikk for kravet om å benytte IEC/IEEE 80005-1 på høyspentanlegg. Usikkert hva man skal kreve for utenlands ferjetrafikk.

Standardisering:

- f) EU kommisjonen sendt et utkast til Standardization request (SR) til de Europeiske standardiseringsorganisasjonene CENELEC og CEN.
- g) CE/CENELEC har prosedyrer for slike tilfeller der de setter opp en Ad Hoc Gruppe som skal respondere til kommisjonen. Arbeidsgruppen får navnet SRAHG med et tilnavn, i dette tilfellet AFI – SHRAG AFI
- h) CEN/CENELEC har startet arbeidet i november 2020 og skal komme tilbake til kommisjonen med et forslag til hvilke standarder som skal benyttes for de forskjellige infrastrukturbehovene beskrevet i SR.
- i) Arbeidet er delt inn i fire mindre grupper hvorav to er for elektrisk infrastruktur. Øvrige inkluderer annet type drivstoff. En elektrisk gruppe er landbasert, mens den andre er maritim.
- j) På det første møtet var det om lag 40 deltagere der mange land var representert. Ingen representerte Norge, noe som ikke samsvarer med aktivitet på området i Norge. Arild Røed deltok, men som representant for den maritime tekniske komiteen CLC/TC 18X.

Videre ble det diskutert hvilke krefter som driver frem det grønne skiftet relatert til havner og fartøy. Følgende innspill ble notert:

- k) Når lokale eller regionale myndigheter legger frem planer for innstramming av regelverk får det ringvirkninger utover eget virkeområde, samt det får direkte konsekvenser for planene til havner og rederier.
- l) For Norges del har havnene mottaksplikt, men følgende aktuelle virkemidler ble nevnt
 - Prioriterte kaiplasser
 - Prismekanismer
 - Krav til offentlige havner i kommuner
- m) Andre momenter som ble diskutert:
 - Landstrømsforum burde stille opp i Samarbeidsforum for Grønn Skipsfart
 - NEK ønsker å spre mer informasjon om direktivet og forskriften, samt tilhørende standardisering, på en lettfattelig måte. Høringsnotatet til ny forskrift vil kunne bidra til dette. En analyse eller kartlegging av hvilke konsekvenser direktivet og standardene kan få, er en mulig vinkling.

4 Nytt om internasjonalt arbeid

a) Car-Carriers

Fartøy som frakter biler er en egen kategori som foreløpig ikke er nevnt i standardene. I California har disse fartøyene hittil vært unntatt bestemmelsene for landstrøm, men nå er det varslet at om noen år må også de koble seg til. Dette får ringvirkninger. Rederier må allerede nå ta stilling til hvordan de skal bygge om sine fartøy hvis de skal få lov til å legge til i California. Dette utløser spørsmålet om hvilke løsninger de skal installere og om alle de andre havnene de samme fartøyene går inn i, vil akseptere den samme løsningen. Situasjonen utløser en ny interesse og motivasjon for å delta i arbeidet med å utvikle standarder, som tidligere har vært nær ikke-eksisterende fra denne gruppen.

b) IEC/IEEE 80005-3

Etter mye forsinkelse på grunn av pandemien er det nå avholdt to internasjonale møter siden sist styringsgruppemøte. Dette er svært gode nyheter og vi kan forvente et utkast til ny standard i 2021. Nøyaktig når er foreløpig usikkert.

c) IEC TC 18 sitt hovedmøte (plenary). Landstrøm og batterier på agendaen

IEC TC 18, internasjonal teknisk komite for skip og offshoreenheter har sitt hovedmøte (annethvert år) 1-2 desember 2020. Det forventes delegater fra flere sjøfartsnasjoner og det kommer også til å være en IMO-representant til stede. Sekretær Arild Røed har satt av tid til noen presentasjoner fra Norge. Landstrøm er ett av temaene. Batterier vil også være en sak.

Styringsgruppen var enige i at det ville være formålstjenlig om en person på Norges vegne adresserte komiteen og påpekte viktigheten av arbeidet komiteen gjør, men også at det haster med å få på plass standarder. Det ble enighet om at Einar Bjørshol, Svein Helge Juel og Arild Røed skulle følge opp saken i etterkant av møtet.

5 Status prosjekt

a) Veileder for nærskipfarten

Kenneth Erdal informerte om status og prosessen. Det er mottatt en rekke kommentarer fra arbeidsgruppene på et utkast som ble sendt ut tidlig i prosessen. Kenneth Erdal jobber nå frem et ferdig utkast som sendes til Arild Røed. Arild Røed vil utføre en gjennomgang av dokumentet og deretter vil han iverksette en høringsrunde til forumet.

b) Fergereferiene – v/Arild Røed

Det har ikke vært fremdrift i dette prosjektet siden forrige møte. Saken ble oversendt til Statens Vegvesen i juni 2020. Styringsgruppen mente at saken ikke kunne vente mye lenger. Samtidig var det enighet om at Anita Bjørklund skulle avklare saken med Ferjeseksjonen i Statens Vegvesen, slik at man unngår eventuell dobbeltkommunikasjon.

6 Forums-webinar 24 november

Forums-webinar 24 november – Kort kommentarrunde til programmet

Det var ingen kommentarer til selve programmet. Det ble imidlertid diskutert ulike former for teknisk gjennomføring.

7 Nytt webinar med teknisk innhold (xx desember)

Forslag til møtedato for teknisk møte i Landstrømsforum ble fastsatt til 16 desember. Forumsleder vil avklare datoen med arbeidsgruppeledere.

(Notat fra godkjenning av referat 2021-02-16: webinaret ble ikke avviklet)

8 Eventuelt

Ole Svendgård informerte om Utlysning av Grønn platform. Presentasjonen legges ved referatet.

9 Møteplan

Neste møte 15. desember. Møtetidspunktet ble endret fra å starte kl 9:30 til å starte 13:00.

Det var enighet om at forumsleder sender ut et forslag til møtedager for 2021 til diskusjon på neste møte.

